

Milí čitatelia!

Zima vstúpila do svojej druhej polovice, ale až teraz sa nám ukázala v plnej svojej kráse. Môžeme sa sánkovať, lyžovať a konečne si užívame pravé zimné radosti. Pred Vianocami sme mali plné ruky práce. Naším rodičom, ale aj ostatným sme chceli ukázať, aké boli vianočné sviatky pred 100 rokmi. Vianočná akadémia sa stretla s veľkým úspechom a my sme radi, že sme urobili všetkým pravú vianočnú radosť. V tomto čísle sa vraciame ešte k predvianočným a vianočným ľudovým zvykom. Zároveň prinášame aj niekoľko fotiek z vianočnej akadémie. Zaspomínali sme si aj, čo bolo na našich štedrovečerných stoloch a verte, boli tam samé dobroty.

Našu školu navštevuje množstvo šikovných žiakov. Medzi nimi sú aj dievčatá, ktoré tancujú vo folklórnom súbore Rozmarija. V decembri sme sa zúčastnili na ich vystúpení. Najviac sme sa tešili na naše spolužiačky, ktorým to v krojoch veľmi pristalo. Jednu reportáž sme venovali práve folklórnemu súboru Rozmarija.

Už pravidelne v našom časopise uverejňujeme práce našich žiakov. Nahliadnite do našich zošitov, ktoré skrývame pod lavicou. Aj keď sme ešte deti, skrývajú sa tam veľké myšlienky.

Prajeme vám pokojné, ešte stále zimné čítanie.

Redakcia Lemešanka

Deň otvorených dverí

Čaro folklóru a tradícií

Naše práce

OBSAH

Štedrý deň a jeho tajomstvá

Predvianočné a vianočné zvyky

Je tu Valentín

Aká bola škola v minulosti?

Niekedy sme vážni...

ale vieme sa aj zasmiať...

			5			3		
	3		7		9	4	1	
5	7	1		6		8		
	9		6		1		3	8
		5				9		
8	4		3		5		2	
		7		3		1	8	4
	6	3	8		4		7	
		9		2				

Bráni sa žiak pri tabuli:

„Veď som ten trojuholník ABCD narysoval správne!“

Príde Jožko domov zo školy a hovorí ockovi: „Písali sme písomku.“

Ocko sa ho pýta: „A koľko otázok si vedel?“

Jožko: „Dve - meno a priezvisko.“

„Janko, a z čoho si dostal tú päťku?“ pýta sa otec.

„To kvôli Hviezdoslavovi.“

„Tak sa s ním prestaneš kamarátiť!“

„Jožko, čo tam gumuješ?“

„Prosím, pán učiteľ, veď ste mi povedali, aby som si tú päťku opravil.“

Čaro folklóru a tradícií

POZNÁTE ICH?

Nie? Tak dovoľte, aby som vám ich predstavila.

V jeden slnečný zimný piatok sme sa vybrali do Prešova na vianočné trhy. Nakúpili sme darčeky na blížiacu sa Vianoce, štrngli sme si detským punčom a vybrali sme sa všetci nadšení na ich folklórne vystúpenie. Keď už hovorím folklór, táto indícia vám napovie. Áno, je to folklórny súbor Rozmarija, súbor, v ktorom účinkujú aj naše spolužiačky Nika & Kika & Nika. Vystúpenie sa nám páčilo, preto sme ich podporili našim vrúcnyim potleskom.

Rozmarija je šarišský názov pre rozmarín lekársky, vždy zelený poloker. Tak ako rozmarija je večne zelená, tak aj folklórny súbor rozdáva okolo seba radosť a energiu. FS Rozmarija vznikol v Prešove v roku 1992 z iniciatívy umeleckej vedúcej Mgr. Danky Kovalčíkovej. Počas svojej existencie súbor Rozmarija usporiadal viaceré premiérové programy a zúčastnil sa aj na príprave charitatívnych programov. DFS a FS Rozmarija pracuje pri ABC centre voľného času v Prešove. Toto umelecké teleso pôsobí v Prešove 22 rokov, v súčasnej dobe s počtom 190 členov vo veku od 5 do 70 rokov a vďaka odbornému vedeniu ôsmich umelecko-pedagogických pracovníkov. Súbor je rozdelený na tri zložky – tanečnú, spevácku a hudobnú. Týmto zložením je súbor výnimočný, lebo každá skupina má svoj program, zároveň však robí aj spoločné vystúpenia všetkých troch skupín. Vo svojom programe oboznamuje divákov s tradičnými detskými hrami, činnosťami, piesňami, tancami a šarišskými zvykmi východného Slovenska - regiónu Šariš, Zemplín, Abov a Zamagurie v krásnych originálnych autentických krojoch slovenského ľudu regiónu Šariš (v súčasnej dobe ich má 9 druhov), doprevádzaní cimbalovou ľudovou hudbou, v temperamentnej humorno-divadelnej podobe, s určitou mierou scénickej štylizácie. Cimbalová hudba sa prezentuje popri hudobnom doprevádzaní tanečných blokov aj vlastnými sólovými skladbami.

Rozmarija hviezdila a hrdo reprezentovala slovenský folklór v Poľsku, v Bulharsku, osemkrát v Turecku, v Srbsku, Česku... Po svojej veľkej premiére v decembri 2014 sa v tomto roku opäť vydá na dobrodružnú cestu šírenia folklóru a spoznávania sveta v Bulharsku, Poľsku, Estónsku, Francúzsku, Indii a možno aj Španielsku a Grécku. Želáme im šťastnú cestu, bohaté zážitky, úspešnú reprezentáciu a šťastný návrat domov.

Predvianočné a vianočné zvyky

Katarína - 25. november

25. november sa označuje ako prvý zo stridžích dní. Povery vravia, že ľudia mali v tento deň cesnakom potrieť všetky kúty v dome, aby strigy nezobrali kravám mlieko. V tento deň ľudia cesnak aj konzumovali, aby sa ochránili pred zlými silami. S Katarínou súvisela povera, že v dome, ktorého prvým návštevníkom je v tento deň žena, sa bude po celý rok rozbíjať riad. Na Gemeri to vyriešili tak, že ešte krátko pred svitaním chodili po domoch malí chlapci s krátkymi vinšovačkami, aby predišli možným ženským návštevám. V rôznych kútoch Slovenska boli zaužívané rôzne zvyky. Rozbíjanie hrncov malo zabezpečiť dobrú znášku. Na Katarínu sa nepriadlo ani nešilo, pretože si ženy mysleli, že im cez leto budú hnisat' prsty pri práci na poli. Katarína bola jedným z prvých dní venovaným ľúbostnému vešteniu. Dievčatá varievali halušky, do ktorých vložili lístky s menami chlapcov. Ktoré meno vyplávalo ako prvé, tak sa mal volať nastávajúci dievčať. Asi najznámejším zvykom sú katarínske zábavy. Kto mal rád muziku a veselú spoločnosť, nenechal si ujsť túto príležitosť, pretože štyri týždne pred Vianocami začínal advent, počas ktorého boli zakázané všetky zábavy, dokonca aj svadby. Súčasťou týchto zábav boli aj mládenci poprezliekaní v maskách - najčastejšie sa prezliekali do ženských šiat, na hlavu si dávali vrkoče z kúdele. Cieľom tohto prezliekania nebolo presné napodobňovanie žien, skôr ich parodovanie.

Ondrej - 30. november

Ondrej bol ďalším zo stridžích dní. Pranostiky vravievali, že ak na Ondreja napadne sneh, bude trvať alebo že poškodí úrode. Na Ondreja platil celoslovenský zákaz pradenia, ktorý sa odôvodňoval tým, že by ovce dostali motolicu alebo že by sa vlk zatúlal do stáda. V domoch, v ktorých býval nejaký Ondrej, sa nič nepožičiavalo, pretože by ich vraj postihla škoda na majetku. Na Liptove chodievali pastieri s prútmi, z ktorých si gazdiná jeden vybrala a vyšibala pastiera po nohách, aby bol celý rok pri pasení oviec rezký. Koledovať, tak sa vravievalo týmto obchôdzkam, chodievali aj gondáši - pastieri sviň a taktiež aj kraviari. V niektorých oblastiach Slovenska chodievali mladí chlapci s oceľou. Chlapci držali predmet z kovu, ktorý mal symbolizovať želanie takého pevného zdravia, ako bol pevný ten kovový predmet. Tento deň bol celý plný veštenia. Dievčatá verili, že informácie o svojom budúcom partnerovi zistia istými magicko-vešebnými úkonmi, ktoré musia vykonávať len na svätoondrejskú noc. Asi najviac rozšíreným zvykom na celom Slovensku bolo liatie olova, ktoré vystriedalo pôvodnejšie liatie vosku. V rôznych kútoch Slovenska mal tento zvyk rôzne podoby. V Turci musela dievčina, ktorá chcela muža, kľáčať na zemi a nad hlavou držať misku plnú vody. Druhé dievča zohrialo nad ohňom na kovovej lyžici olovo a lialo ho cez dierku kľúča do vody. Podľa tvaru olovenej masy a tieňa na stene hádali, aké bude mať ich nastávajúci povolanie. Pri tom odriekali rôzne riekanky, napr.: „ Ondreju, Ondreju, olovo na tebe ľeju, aby si mi dal znať, koho budem muža mať.“ Avšak omnoho jednoduchšie bolo veštenie pomocou polienok. Z dvora mládenca, ktorého chcela dievčina za muža, musela potajomky zobrať dreva, koľko len uniesla bez toho, aby počítala polienka. Keď priniesla párný počet, znamenalo to, že sa dievčina vydá. Nepárny zasa, že nie. V tento deň dievčatá aj siali konope. Do okna, v ktorom býval nejaký Ondrej hodili za hrst' konopného semena.

Pri tom odriekali napríklad takúto riekanku: „Ondreju, Ondreju, konope ti seju, daj nám, Bože, znati, či nás budú brati.“ Ak si dievčina pri hádzaní priala skorý vydaj, malo sa jej toto želanie vyplniť. Ak pod niektorým z týchto domov konopné semienko vyklíčilo, bola tam nádej na vydaj. V niektorých slovenských oblastiach bolo zaužívané trasenie plotu. Večer pred Ondrejom utekali dievčatá k plotu toho domu, kde býval nejaký Ondrej, potriasli plot a pri tom hovorili: „ Kývam plotom, nikto ňevie o tom, len sám Pán Boh z neba, že mi muža treba!“

Barbora – 4. december

Tento deň bol ďalším zo stridzích dní. Mládenci skoro ráno obchádzali domy s oceľou. Ženy nepriadli, nešili a perie nepárali. Prečo? Aby sa dobytok nepichal a barany nevyhynuli. Na strednom Považí Barborky (dievčatá) s varechami v rukách bili mládencov, ktorých zastihli pri priadkach. Ďalší zvyk, ktorý sa viaže k tomuto dňu, je aj púčkovanie konárikov. Každý si ten svoj označí a či v hrnčeku s vodou vykvitne, ten bude dlho žiť. V Zamutove tomuto obyčaju hovoria, že sadia čerešne. Barbora bola dôležitým sviatkom v baníckych oblastiach, keďže ona sa pokladá za patrónku baníkov.

Mikuláš – 6. december

Ako všetci vieme, deň sv. Mikuláša oslavujeme 6. decembra. Kto však ten Mikuláš bol? Svätý Mikuláš pôsobil v 4. storočí ako biskup v Mire (Malá Ázia). Svoju obľubu si získal nevšednou obetavosťou a zmyslom pre spravodlivosť. Podľa legendy počas celého roka nechával pred dverami najchudobnejších rodín darčeky pre deti. Tento zvyk sa zachoval dodnes.

Lucia– 13. december

Ten deň bol považovaný za najvýznamnejší zo stridzích dní. 13. december sa pred zavedením gregoriánskeho kalendára bral ako najkratší, a preto sa k nemu viažu mnohé magicko-ochranné úkony. V ľudových vrstvách na Slovensku sa tradovalo, že Lucia bola najväčšia zo všetkých bosoriek. Keď ju totiž chceli upáliť, nezohorela, ale žila ďalej. V predvečer Lucie všetci dedinčania jedli cesnak, niektorí si urobili i krížik na čelo, aby zvýšili ochranný účinok cesnaku. Po západe slnka a celý nasledujúci deň nedovolili cudzej žene vstúpiť do príbytku, bojac sa, že by to mohla byť striga, ktorá im chce uškodiť. Dievčatá si pri príležitosti tohto sviatku zvykli na toľko papierikov, koľko je od Lucie do Vianoc dní, písať chlapčenské mená. Potom každý večer jeden pokrčený papierik odhodili do ohňa, ale meno v ňom si nepozreli. To, ktoré ostalo ako posledné na Štedrý deň, bolo meno nastávajúceho.

Štedrý deň a jeho tajomstvá

My, deti, sa vždy najviac tešíme na Štedrý deň. Predtým, ako si dlho dlho rozbaľujeme darčeky, si všetci sadneme k štedrovečernému stolu. Na večeru si však každý dáva niečo iné a aj zvyky sa trošku líšia. V každej rodine Štedrý deň prebieha ináč. Tak sme sa pýtali našich žiakov, čo večerali oni.

Na pravoslávnu Viliju sa pri Štedrovečernom stole najprv pomodlíme a zapálime tri sviečky. Jest' sa začína mačanka, hubová polievka alebo kapustnica. Ako druhé jedlo sa podáva rybie filé so zemiakovým alebo cviklovým šalátom. Zvykom je šuba. Robí sa tak, že spodná vrstva sú ryby, druhá zemiaky, tretia vrstva je mrkva a štvrtá cvikla. Všetko sa potrie kyslou smotanou. Táto večera, ako spomienka na Ježiša Krista, by mala byť pôstna. Nakoniec sa všetci pomodlíme a najmladší traja členovia rodiny sfúknu sviečky.

Hubová mačanka

Šuba

(Lýdia Turčaníková, 7.A)

U nás pri štedrovečernej večeri to prebieha takto: najprv sa pomodlíme a dáme si oblátky. Mamka nám dá krížik na čelo s medom, ktorý sme si dávali aj na oblátky. Ako prvé jedlo sú bobaľky (opekance s makom). Potom nasleduje hubová omáčka, tak kapustnica a šalát s filé alebo rezňami. Na konci večere sa opäť pomodlíme.

(Nikola Pavlíková, 9.A)

Bobaľky

Kapustnica

Štedrá večera sa začína modlitbou. Mamka nám dá na čelo krížik s medom. Najprv jeme chlieb s cesnakom a soľou, potom si dáme oblátky. Následne sa podávajú jedlá: kapustnica so sušenými slivkami, hubová mačanka, zemiakový šalát s rybou alebo rezňom, plnené pirohy a makové bobaľky. Najmladší člen rodiny po večeri sfúkne sviečku. Na záver sa všetci pomodlíme.

(Kamila Kapustníková, 9.A)

Štedrý deň má na Slovensku viacero pomenovaní. Popri názve Štedrý deň, ktorý je pravdepodobne najstarší, sa často používa aj názov **Kračún** (z lat. *creatio* – narodenie). Ďalší, dosť používaný názov tohto dňa je **Vil'ija** (z lat. *vigilia*, ktorým sa označoval predvečer každého veľkého sviatku). Veľmi starý je aj názov **Dohviezdny večer**, s ktorým sa stretávame od 17. storočia v zápisoch pochádzajúcich najmä z Liptova.

(z knihy Vianoce na Slovensku)

Na Štedrý deň 24. decembra sa až do večera udržiaval pôst a čarovaním sa veštilo všetko, čo sa týkalo zdravia, úspechov, budúcej úrody i osobného života. Je predvečerom slávnosti Kristovho narodenia. Cudzí žena nesmela vstúpiť do domu, lebo by to znamenalo nešťastie a zlým znamením bolo, ak bolo potrebné niečo si požičať. Pôst sa končil, keď vyšla na oblohe prvá hviezda.

Deň otvorených dverí

Dňa 15.1.2015 sa na našej škole uskutočnil Deň otvorených dverí. Učitelia pre rodičov a ich deti spolu so žiakmi druhého a deviatego ročníka pripravili program v duchu školy, aká bola pred 100 rokmi. Pani učiteľka Mgr. Jana Hajníková spolu so žiakmi predviedla rodičom a deťom vyučovaciu hodinu, aká bola kedysi. Budúci prváci si mohli vyskúšať aj modernú školu. Veľmi sa im páčila práca s interaktívnou tabuľou a aktivity, ktoré im učitelia a žiaci pripravili.

Zuzka Onofrejová, 9.A

Aká bola škola v minulosti?

V minulosti žiaci písali najmä na známe mariatálske bridlicové tabuľky. Bola to obojstranne vyleštená tenká bridlicová doska osadená do rámu z mäkkého lešteného dreva. Luxusnejšie tabuľky sa vyrábali v ozdobných rámoch z tvrdého dreva, mosadze alebo zinku. Tabuľka mohla byť čistá, ale niekedy mala na jednej strane riadky na písanie, na druhej strane mohla byť štvorcová sieť pre počítanie alebo aj notová osnova. Patril k nej griflík na písanie a hubka na zotieranie.

Niekedy deti chodievali do školy iba v zime – v lete pomáhali rodičom s hospodárstvom a pri domácich prácach. Ak staršie deti vedeli čítať a písať, učili svojich mladších súrodencov, lebo to bolo lacnejšie. Spočiatku bola školská dochádzka dobrovoľná. Až v období panovania rakúsko-uhorskej cisárovnej Márie Terézie bolo vydané nariadenie povinnej 6-ročnej školskej dochádzky v triviálnych školách. Prečo triviálna? V nich sa učili deti čítať, písať, počítať, teda mali iba tri predmety. V škole sa vyučovalo aj náboženstvo.

Deti do školy chodievali častokrát bosé, oblečené boli iba v jednoduchých šatách. Do školy chodievali s polienkami v rukách, aby si mohli kúriť v pecku. Najprv sa pomodlili, potom si sadli do lavíc, vytiahli tabuľky a písali. Od prísneho učiteľa dokonca dostali aj trstenicou – niekedy za špinavé ruky, inokedy zasa za neposlušnosť.

Trieda v minulosti

Viete, že ...

- prvá škola v Lemešanoch bola zriadená asi v polovici 19. stor., vyučovacím jazykom bol nemecký jazyk a navštevovali ju židovské deti
- ďalšia škola v Lemešanoch bola zriadená v súkromnom dome ako jednotriedka
- v r. 1897 bola dokončená škola, ktorá mala dve učebne, kabinet a byt pre učiteľa, do r. 1918 sa vyučovalo po maďarsky, od septembra 1919 sa vyučovalo v slovenčine

Nahliadnite do našich zošitov ...

Priateľstvo. Pojem, ktorý každý z nás pozná. Pocítili už všetci silu tohto slova? Uvedomujeme si, čo presne termín „priateľstvo“ znamená? Možno mi odpoviete áno, možno chvíľu zaváhate a možno si poviete, že sa príliš priateľstvo preceňuje a dnes to nie je až taká dôležitá hodnota.

Obzrite sa okolo seba. Vidíte to more ľudí? Nemusím byť vševediaca, aby som vyhlásila, že plávate vo vodách kamarátstva. Jeden kamarát sedí pred vami, druhý za vami, možno aj na opačnej strane miestnosti. A čo ten, čo sedí vedľa vás? Myslíte si, že je to priateľ? Človek, ktorý o vás vie prvé i posledné? Vie, kedy je treba rozprávať a kedy držať jazyk za zubami? Dokáže vám vyčariť úsmev na perách a zotrieť slané kvapky z líc, keď je vám najhoršie? Je to človek, ktorý sa nebojí povedať pravdu a byť úprimný, aj keby jeho slová mali boľieť? Ste si istý, že ten, ktorý sedí vedľa vás a považujete ho za priateľa, ostane, keď všetci ostatní odídu? Nezlákne sa prvého problému, ktorý príde? Je to človek, ktorý je s vami, či už keď sa smejete alebo plačete?

Aby bolo jasné, nemyslím si, že je zlé mať kamarátov. Ba čoby, tí budú čakať s vami v radoostiach, ktoré kamarátstvo prináša, až pokým nepríde skutočný priateľ. Potom sa kamaráti vyparia a ostane len jeden. Ten, ktorý bude váš priateľ. A verte či nie, objaví sa vo chvíli, keď to budete najmenej čakať. Pretože najlepší kamarát vás iste príde navštíviť, ak by ste sa náhodou ocitli vo väzenskej cele. Avšak pamätajte, priateľ v nej bude sedieť s vami.

Ika Borisová, 9.A

Ľudia – najinteligentnejšie tvory na tejto planéte, ale zároveň jej najväčší nepriatelia. Vyciciavame ju a berieme jej všetko vzácne, čo má. Čo ak sme jediní v celom vesmíre? Čo ak našu planétu zničíme a živočíchy na nej vymrú a neostane tu nič? Otázka, ktorou sa ľudia nezaobierajú, lebo ich oslepuje vlastná hlúposť a túžba po moci. To treba zmeniť. Treba zmeniť náš postoj a zamyslieť sa nad tým, čo robíme a aké to bude mať následky o niekoľko rokov.

Myslím, že všetkému by sa dalo predísť, keby sme vyriešili hlavný problém dnešnej spoločnosti – medziľudské vzťahy. Keby sme vedeli komunikovať navzájom, na svete by bolo menej konfliktov, vojen a atentátov. Aké by to bolo? Lepšie! Prečo by sme mali bojovať a zabíjať sa navzájom? To predsa nemá zmysel. Ak by sme mali úctu k sebe navzájom, mali by sme úctu aj k našej modrej planéte – Zemi.

Bohužiaľ, je to krutá realita, v ktorej musíme žiť. Ak chceme, aby sa nám žilo lepšie, musíme sa spamätať!

Matej Kojnok, 9. A

Budúcnosť je nejasná. Ale moja predstava v mojich snoch samozrejme existuje. Každý má svoje sny. Je len otázka, či sa aj vyplnia. Niektorí by chceli byť slávni speváci, herečky, ba aj princezné. A všetko je v našich rukách.

Mojím snom je byť dobrou učiteľkou na škole v Írsku. Možno sa pýtate: „Prečo práve Írsko?“ Odpoveď je jednoduchá. Je to krajina, o ktorej snívam už dlho. Miesto, kde by som chcela žiť. A prečo práve učiteľka? Učiteľstvo ma baví už od mala. Ako maličká som si vytvárala triedne knihy, vybrala si svoje hračky, ktoré boli samozrejme mojimi žiakmi. To povolanie mi ostalo blízke až doteraz. Myslím si, že je úžasné, ak žiješ s pocitom, že si niekomu niečo dala a naučila si ho niečo do života. Chcela by som byť učiteľka, ktorá bude aj „kamarátkou“, na ktorú sa budú môcť obrátiť, ak budú potrebovať s niečím poradiť. Hľadám niečo, čo ma bude baviť a budem spokojná s tým, čo spravím. Najradšej by som učila detičky v materskej škôlke, deti na prvom stupni v základnej škole. Musím sa priznať, že na staršie si netrúfam. Bojím sa, že ma žiaci vyšších ročníkov nebudú rešpektovať a počúvať. Bavilo by ma aj učiť na hudobnom nástroji, v mojom prípade na klavíri. Všetko je dobrá skúška do života, kde si môžeme zrovnať naše sily a dokázať aj sami sebe, čo v nás je. Ak by mi nevyšlo učiteľstvo, rada by som pomáhala ľuďom ako opatrovatelka v detskom domove alebo v dome dôchodcov. Veľmi by ma tešila práca, v ktorej budem pomáhať aj takto ľuďom. Baví ma aj starostlivosť o zvieratá, možno by som vytvorila útulok a zobrala zvieratá z ulíc a starala sa tam o ne. Neskôr by som ich dala na stránku a verím, že by sa našli dobrí ľudia, ktorí by si ich zobrali domov a postarali by sa o ne s otvorenou náručou plnou lásky. Najkrajšie je, ak žiješ s pocitom, že nie si tu len na parádu, ale dokážeš aj nejakú pomôcť.

Kristínka Kušnírová, 9.A

Deviatacká otázka

Väčšina deviatakov je v poslednom ročníku bombardovaná stále rovnakými otázkami zo všetkých svetových strán. Kam do školy? Čo po štúdiu? Čím chceš v živote byť? Robí nám problém na ne odpovedať, pretože sme stále nerozhodní a nevieme, čo chceme. Raz sa však budeme musieť rozhodnúť a odpovedať. Tu je moja odpoveď.

Každý by sa mal rozhodnúť podľa toho, čo ho baví a v čom je dobrý. Je totiž márne robiť niečo nasilu alebo keď nemáme dostatok vedomostí a zručností svoju vysnívanú prácu vykonávať. Preto predstava mojej budúcnosti vyzerá asi takto. Po úspešnom ukončení gymnázia by som sa rada aj naďalej venovala písaniu. To je totiž činnosť, ktorá ma naplňuje a najmä ma baví. Neexistuje pre mňa nič lepšie a zábavnejšie ako ponoriť sa do celkom iného sveta, vymyslieť si jeden vlastný. Možno to súvisí aj s tým, že by som rada zmenila okolie, v ktorom žijem, a ak by to bolo možné, tak aj celý svet. Každý si pod tým môže predstaviť niečo úplne iné a tak mi dovoľte, aby som to ujasnila. Laicky povedané, dnešný svet je skazený. Ľudia si nevážia skutočné hodnoty a uniká im ten hlavný zmysel bytia. Na rozdiel od odborníkov, nezhodila by som to na všetky tie nové vynálezy, ktoré nám uľahčujú každodenný život a tým zároveň spôsobujú, že ľudia lenivejú. Nepopieram, že po ekologickej stránke to ničí našu planétu, no ja by som sa radšej zamerala na ľudskú stránku tejto veci. Medzil'udské vzťahy. Dve slová, ktoré skvele vystihujú celú situáciu. Ak by sme sa k sebe navzájom správali ohľaduplnejšie, chápacejšie, milšie a boli by sme najmä dobrosrdeční, mohli by sme sa vyhnúť všetkým konfliktom a vojnám, ktoré v tento deň panujú svetom. Pýtate sa, ako by som to chcela zmeniť? Ako môžem pomôcť svetu? Odpoveď na tieto otázky a zároveň aj na otázky pre mňa ako pre deviatačku, je rovnaká.

Verím totiž tomu, že po nabratí dostatočného množstva vedomostí, skúseností a najmä odvahy by som prostredníctvom kníh mohla podať svoje vlastné posolstvo, ako zmeniť svet alebo ním aspoň trochu pohnúť. Pravdaže som si istá tým, že spisovateľstvo a pokus o zmenu zmýšľania ľudstva ma neuživí. Preto by som rada študovala psychológiu alebo farmaceutológiu. Už len z tohto výberu musí byť očividná moja túžba pomáhať ľuďom. Ktovie, či človek v laboratóriu, ktorý vynájde vakcínu na nejakú smrteľnú chorobu, nebudem práve ja... Možno si vravíte, že si veľa namýšľam. Avšak sebadôvera je v týchto dňoch spolu s vedomosťami to najviac, čo deviatak potrebuje. Nemám pravdu?

Ika Borisová, 9.A

Moja budúcnosť

Odpoveď na otázku, čím chcem byť, je pre mňa vždy výzvou. Vedela by som si predstaviť, čím by som chcela byť, ale je to bohužiaľ zatiaľ len sen. Mojm hlavným cieľom je umenie. Spev, tanec, divadlá, hudba... Všetko je to krásne a lákavé. Viem si seba predstaviť ako herečku, ktorú síce bude baviť jej práca, ale možno v nej nenájde až také úplné pochopenie. Viem si seba predstaviť ako tanečnicu. Ale neviem, či by som zniesla toľko námahy. Je ťažké povedať záver, keď ste ešte stratený tak ako ja. Asi najväčším snom každého človeka je byť úspešný a cítiť sa spokojný vo svojom povolání.

Ja sa momentálne cítim ako človek mnohých tvári. Mám tri predstavy, ako by som chcela žiť v budúcnosti. Jednou z nich je štúdium na konzervatóriu, vysoká škola a živiť sa ako herečka. Pracovať v umení, učiť mladých hercov, veľa cestovať. Založiť si rodinu a hýbať sa len v herectve. Ďalšou z mojich predstáv je vyštudovať choreografiu, cestovať po rôznych svetových metropolách, žiť tam na chvíľu a tancovať niekde v nejakých umeleckých telesách. Na Slovensku si založiť obrovskú tanečnú školu, ktorá sa nebude týkať len tanca, ale rôznych pohybových cvičení, psychických cvičení. Chcem pomáhať ľuďom prekonávať ich fyzické a psychické problémy. Vymyslieť niečo nové a inovatívne, čo bude ľuďom pomáhať a stane sa to fenoménom nielen na Slovensku. Túžba pomáhať umením a zachraňovať ľudské životy je absolútne kúzelná. Treťou mojou túžbou je ísť študovať archeológiu alebo antropológiu. Zamotať sa do kníh a pomôcť ľudstvu nachádzať stratené. Byť úspešná a dobrá vo svojom obore. Taktiež samozrejme lietať kadetade po svete a byť súčasťou tímov, ktoré sú špecializované práve na takúto prácu. Študovať a venovať sa tomu celý svoj život. Ved' vravím, ako človek mnohých tvári. No isté je, že netuším, ako to celé skončí. Ale ako som povedala na začiatku, dôležité je zdravie a láska všade vôkol nás. To by bolo najkrajšie splnené pranie o mojej budúcnosti.

Nika Pavlíková, 9.A

Opäť je tu Valentín!

Jedna z legiend vraví, že sv. Valentín bol kňaz žijúci v Ríme v 3. storočí. V tom čase vládol cisár Claudius II, ktorý bol známy svojimi megalomanskými túžbami a krutými vojnovými výpravami. Napadlo ho, že ženatí muži sú slabšími vojakmi, pretože sa musia starať o svoje rodiny, a tak zakázal v krajine manželstvo. Sv. Valentín však napriek zákazu ďalej zasnuhoval a oddával zamilované páry. Keď sa to cisár dozvedel, za jeho snahu spájať životy zamilovaných sviatosťou celoživotnej lásky, ho dal popraviť.

